

Bijlage: Uitvoeringsvoorschriften.
Bron: Handboek Participatiewet Schulinck

Landelijke tekst:

Compensatie verlies aan verdienvermogen

Compensatie voor verlies aan verdienvermogen moet worden aangemerkt als inkomen. Deze compensatie is bedoeld voor de kosten van het levensonderhoud. Het vervangt het inkomen dat door de toegebrachte schade geheel of gedeeltelijk niet meer kan worden verdiend. De bijstand hoeft daarop alleen aan te vullen.

Dit deel van de schadevergoeding moet worden toegerekend aan de periode waarop deze compensatie ziet. Als de periode waarop deze compensatie ziet samenvalt met een periode waarover belanghebbende al bijstand heeft gehad, kan de verstrekte bijstand worden teruggevorderd. Dit op grond van [artikel 58 lid 2 sub f onderdeel b Participatiewet](#).

Let op! Aan deze terugvordering gaat geen herziening of intrekking van het recht vooraf. Zie [Gevallen waarbij herzien/intrekken niet aan de orde is](#). Ziet de compensatie op een periode waarin (nog) geen beroep werd gedaan op bijstand, dan wordt dat deel toegerekend aan het vermogen. Het recht op bijstand naar de toekomst toe zal opnieuw moeten worden beoordeeld. Een voorbeeld van hoe deze compensatie naar de toekomst moet worden berekend vind je in [CRvB 20-09-2005, ECLI:NL:CRVB:2005:AU3195](#).

Materiële schade

Het college moet bij materiële schadevergoeding bekijken uit welke onderdelen het bedrag van de vergoeding bestaat. Daarna moet het college beoordelen tot welk bedrag de te vervangen zaken als algemeen gebruikelijk moeten worden beschouwd. Dat deel behoort dat niet tot het vermogen. Het bedrag dat overblijft, is wel vermogen. Zie verder bij smartengeld.

Smartengeld

Bij het bepalen voor welk deel een immateriële schadevergoeding tot de middelen van een belanghebbende wordt gerekend, moet maatwerk worden geleverd. Er moet dan worden gekeken naar de individuele omstandigheden van belanghebbende.

Daarbij moet het college de hoogte van de vergoeding, de aard en de bijzondere bestemming van de schadevergoeding in aanmerking nemen. Bij die beoordeling moet het college alle relevante belangen, feiten en omstandigheden betrekken. Daarbij komt het college een zekere vrijheid toe. Zie [CRvB 25-4-2023, ECLI:NL:CRVB:2023:909 met noot van mr. Juul Jeurissen](#).

Bij de aard van de vergoeding valt te denken aan de aard van de schade waarvoor de schadevergoeding is verstrekt. Betoogd kan worden dat schade als gevolg van **letselschade**, een andere beoordeling van het bedrag aan ontvangen immateriële schadevergoeding rechtvaardigt dan die bij een schade door schending van eer en goede naam, discriminatie of een onterechte detentie. Van belang is ook de vraag of de gederfde levensvreugde, waarvoor de immateriële schadevergoeding veelal bedoeld is, blijvend van aard is. In het geval **letselschade** blijvend van aard is, heeft dit bijvoorbeeld ook invloed op de verwachte uitstroom van een belanghebbende uit de bijstand. Zie [CRvB 25-4-2023, ECLI:NL:CRVB:2023:909 met noot van mr. Juul Jeurissen](#).

Ook de leeftijd van de betrokkene kan een rol spelen bij de bijzondere bestemming van de immateriële schadevergoeding en moet daarom in aanmerking worden genomen. De immateriële schadevergoeding kan zijn ontvangen voor blijvende schade en daarom bestemd zijn voor een langere termijn. De leeftijd van de betrokkene en zijn afstand tot het bereiken van een verwachte statistische eindleeftijd, bepalen dan hoe lang een betrokkene met zijn immateriële vergoeding moet doen. Zie [CRvB 25-4-2023, ECLI:NL:CRVB:2023:909 met noot van mr. Juul Jeurissen](#). De resterende levensverwachting kun je [hier](#) berekenen.

Voorts hebben we lokaal nog de volgende instructie voor consulenten:

Beoordeling materiële en immateriële schadevergoeding

Als een uitkering voor materiële en/of immateriële schade (smartengeld) uit het oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is, wordt deze niet tot de middelen van de belanghebbende gerekend. Ook dit vergt een individuele beoordeling door het college. Bij deze beoordeling wordt gekeken naar het karakter (aard) en de hoogte van de vergoeding. Aan de hand hiervan moet worden bepaald of deze wordt vrijgelaten en tot welk bedrag.

Karakter van de vergoeding

Ten eerste is het karakter (aard) van de vergoeding van belang. De consulent moet onderzoeken waaruit de schadevergoeding is opgebouwd. De vergoeding kan bedoeld zijn voor loonderving (verlies van arbeidsvermogen en/of inkomsten) of voor het wegnemen van schade. Dit is een materiële schadevergoeding. Daarnaast kan een vergoeding bedoeld zijn voor leed of gederfde levensvreugde. Dit is een immateriële schadevergoeding (ook wel smartengeld genoemd). Ook een combinatie van beide is mogelijk.

Hoogte van de vergoeding

Ten tweede is hoogte van de vergoeding van belang. Bij forse vergoedingen kan belanghebbende in een zodanige financiële positie komen dat het (volledig) buiten beschouwing laten van de vergoeding niet in overeenstemming is met het karakter van bijstand. In zo'n geval moet worden vastgesteld welk bedrag niet in aanmerking wordt genomen en of extra vrijlating verantwoord is.